

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission vihreä kirja neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Sopeutuminen ilmastonmuutokseen Euroopassa — Vaihtoehdot EU:n toimille”

KOM(2007) 354 lopullinen

(2008/C 120/09)

Euroopan komissio päätti 29. kesäkuuta 2007 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Komission vihreä kirja neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Sopeutuminen ilmastonmuutokseen Euroopassa — vaihtoehdot EU:n toimille.

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 27. marraskuuta 2007. Esittelijä oli Frederic **Osborn**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 12.–13. joulukuuta 2007 pitämässään 440. täysistunnossa (joulukuun 12 päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 127 ääntä puolesta ja 1 vastaan 2:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Ilmastonmuutos on yksi suurimmista haasteista 2000-luvun maailmassa. Muutoksen rajoittaminen vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä on ensisijaisen tärkeää. On myös tärkeää suunnitella hyvissä ajoin sopeutumista muutoksiin, jotka ovat tulleet väistämättömmiksi. Vihreä kirja on Euroopan unionilta tervetullut ensiaskel siihen suuntaan.

1.2 ETSK suosittaa, että on laadittava kattava eurooppalainen sopeutumisstrategia ohjaamaan unionilta, jäsenvaltioilta ja muilta toimijoilta vaadittavien toimenpiteiden suunnittelua.

1.3 ETSK:n näkemyksen mukaan seuraavat avainkohdat tulisi ottaa huomioon unionin ja kansallisten sopeutumisstrategioiden kehittämisessä:

- Strategioissa on käsiteltävä kaikkia vihreässä kirjassa mainittuja kysymyksiä, joihin kuuluvat rannikoiden suojeleminen ja kuivuus, vesivarat, tulipalot, kansanterveys, maatalous ja biologinen monimuotoisuus, maankäytön ja infrastruktuurin suunnittelu, rakentaminen jne.
- Sopeutumistoimiin on varattava nykyistä huomattavasti enemmän EU:n varoja tulevissa ohjelmissa, ja sopeutuminen on sisällytettävä ohjelmien ja hankkeiden arviointiperusteisiin.
- EU:n ja sen jäsenvaltioiden on myönnettävä huomattavasti uusia ja lisäresursseja kehitysmaissa toteutettavien sopeutumistoimien edistämiseksi.
- Lieventämis- ja sopeutumisstrategioiden on sovittava yhteen ja täydennettävä toisiaan. Riskien arvioinnin ja hallinnan tulisi olla keskeinen väline tärkeysjärjestystä laadittaessa.
- Eurooppalaista tutkimusta ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja niihin sopeutumisesta on lisättävä merkittävästi.

— Eurooppalaisen kansalaisyhteiskunnan, kuluttajien ja suuren yleisön tulisi osallistua laaja-alaisemmin ilmastonmuutosta koskevan tiedon levittämiseen, jotta kansalaiset ymmärtäisivät paremmin muutokseen liittyviä ongelmia ja tarvittavia toimintatapojen muutoksia sen rajoittamiseksi sekä pystyisivät sopeutumaan väistämättömiin muutoksiin.

— Olisi perustettava itsenäinen elin seuraamaan ilmastonmuutoksen lieventämiseen ja siihen sopeutumiseen tähtävien toimien edistymistä sekä vauhdittamaan tarvittavien toimien toteuttamista.

2. Yleistä

2.1 Ilmastonmuutos on yksi 2000-luvun suurimmista haasteista.

2.2 Maailmassa on toistaiseksi keskitytty pääasiassa ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämiseen rajoittamalla kasvihuonekaasupäästöjä. On kuitenkin käymässä yhä selvemmäksi, että pelkästään tähänastiset päästöt aiheuttavat merkittävää ilmakehän ja merien lämpenemistä tulevien sadan vuoden aikana ja myöhemminkin. Tällä on merkittäviä vaikutuksia ilmastoon ja sääilmiöihin sekä luonnon- ja rakennettuun ympäristöön kaikkialla maailmassa. Sen vuoksi on aika ryhtyä tarkastelemaan yksityiskohtaisemmin maapallon lämpenemisen ja ilmastonmuutoksen väistämättömiä vaikutuksia ja keinoja sopeutua niihin.

2.3 Tällaisten toimien ei tule heikentää pyrkimyksiä rajoittaa päästöjä ilmastonmuutoksen lieventämiseksi tulevaisuudessa. Sopeutumiseen liittyvien vaikeuksien ymmärtäminen voi paremmin vahvistaa kansalaisten päättävyyttä huomattavien päästövähennysten aikaansaamiseksi. Jos päästöjen annetaan kasvaa rajoittamatta, tulevat sukupolvet joutuvat toteuttamaan vielä vaivalloisempia ja kalliimpia toimia sopeutuakseen muutoksiin.

2.4 Lieventämis- ja sopeutumisstrategioiden on sovittava yhteen ja täydennettävä toisiaan. On laadittava luotettavia ja toteuttamiskelpoisia strategioita, jotta kasvihuonekaasupäästöt voidaan rajoittaa hyväksyttävälle tavoitetasolle realistisessa aikataulussa. Sen jälkeen sopeutumisstrategioissa on selvitettävä, kuinka maailma voi parhaiten mukautua todennäköisimpiin väistämättömiin muutoksiin, joihin lieventämistavoitteet liittyvät. Riskien arviointi ja hallinta on ratkaisevan tärkeä väline laadittaessa toimintasuunnitelmia ja tärkeysjärjestystä.

2.5 On hyödyllistä, että vihreässä kirjassa käsitellään monia aloja, joilla ilmastonmuutos tulee vaikuttamaan, ja esiin nousevia ongelmia.

2.6 ETSK:n näkemyksen mukaan on ehdottomasti laadittava kattava eurooppalainen puitestrategia, jossa käsitellään kaikkia ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviä kysymyksiä ja suunnitellaan toimia, joita tarvitaan unionin, jäsenvaltioiden ja muiden toimijoiden tasoilla.

2.7 EU:n sopeutumisstrategiassa olisi kehotettava jäsenvaltioita luomaan kansalliset sopeutumisstrategiat tarkoituksenmukaiseen määräaikaan mennessä sekä raporttoimaan niiden toteutuksesta säännöllisesti.

2.8 Eurooppalaisella sopeutumisstrategialla on oltava vankka ulkoinen ulottuvuus, jossa määritellään, kuinka Eurooppa voi auttaa maailman muita alueita selviämään sopeutumiseen liittyvistä ongelmista.

2.9 Eurooppa tarvitsee vahvoja ja riippumattomia instituutioita järjestelyjä voidakseen huolehtia tarvittavasta tutkimuksesta ja seurannasta ja saadakseen poliittiset elimet toteuttamaan tarvittavat toimet ajoissa. Kansalaisyhteiskunnan on osallistuttava täysipainoisesti näiden instituutioiden työskentelyyn.

3. Erityishuomioita

3.1 ETSK katsoo, että vihreässä kirjassa yksilöidyt erityiset toiminta-alat ovat pääosin perusteltuja. Vihreän kirjan mukaisesti komitea suosittelee, että Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden tulee kehittää konkreettisia ohjelmia ja toimenpiteitä kullakin toiminta-alueella yleisten strategioidensa puitteissa. On laadittava suunnitelmia ja aikatauluja, ja tarpeelliset varat on saatava käyttöön.

3.2 Useimmissa tapauksissa tarvittavien toimien organisointi kuuluu ensi sijassa kansallisille ja paikallisille viranomaisille. Euroopan unionilla tulisi kuitenkin olla merkittävä rooli puitteiden luomisessa ja kansallisen tason sopeutumistoimien edistämiseksi ja tukemiseksi. Komitea ehdottaa, että EU toimisi erityisesti seuraavin tavoin:

— Käynnistetään seikkaperäinen tutkimus ja seuranta, jotta ilmastonmuutoksen todennäköisestä vauhdista ja vaikutuksista eri puolilla Eurooppaa saataisiin yksityiskohtaisia ennusteita ja skenaarioita ja jotta näistä aiheista monilla eri tahoilla kaikkialla Euroopassa tehtävää tutkimusta voitaisiin koordinoita.

— Kehitetään menetelmiä vaikutusten arvioimiseksi ja asianmukaisia sopeutumisstrategioita sekä edistetään asiaa koskevien kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa.

— Vauhditetaan kansallisten, alueellisten ja paikallisten sopeutumisstrategioiden ja toteutussuunnitelmien kehittämistä ja kannustetaan levittämään parhaita käytäntöjä ja kokemuksia sekä hyödyntämään eri tahoilla jo toteutettuja toimia.

— Määritetään valtioiden rajat ylittäviä aihealueita, joilla naapurimaat tai koko Euroopan kattava yhteistyö voi olla tarpeen (esimerkiksi ihmisyhteisöjen, maatalous- tai muun taloudellisen toiminnan siirtäminen, elinympäristöjen ja biologisen monimuotoisuuden suojelu, käytännön tuki suurten tulvien, tulipalojen, pandemioiden yhteydessä jne.).

— Arvioidaan ilmastonmuutoksen erilaisia taloudellisia vaikutuksia unionin eri osissa sekä tarvetta tukea sopeutumishajelmia koheesio- tai rakennerahastoista.

— Arvioidaan ilmastonmuutoksen erilaisia vaikutuksia talouteen, yksilöihin ja pk-yrityksiin sekä vakuutus- ja korvausjärjestelmän riittävyyttä kaikkialla unionissa.

— Kartoitetaan alat, joilla unionin lainsäädännöstä tai aloitteista voisi olla merkittävää hyötyä, esimerkiksi luomalla standardit mahdollisten ilmastonmuutoksen vaikutusten ja asianmukaisten ratkaisujen arvioimiseksi.

4. Erityiskysymyksiä koskevat huomiot

4.1 **Rannikoiden suojelu** — Merenpinta nousee, kun jäätiköt sulavat ja meren lämpötila kohoaa. Joillakin alueilla voi olla tarpeen rakentaa tai vahvistaa fyysisiä esteitä maa-alueiden ja asutuksen suojelemiseksi. Paikoittain rantaviivan hallittu vetäytyminen ja suojaa-antavien suoalueiden luominen sekä uhanalaisimpien kiinteistöjen jättäminen saattaa olla sopivampi strategia.

4.2 **Tulvat** — Ilmastonmuutos johtaa todennäköisesti aiempaa vaihtelevampiin sääolosuhteisiin. Niille ovat ominaisia pitkät kuivuuskaudet sekä rankkasateiden jaksot, jotka aiheuttavat nopeasti valumia ja tulvia. Tulvantorjuntasuunnitelmia on ajantasaisesti niin, että sääolosuhteiden muuttuminen otetaan huomioon. Joissakin tapauksissa tarvitaan uusia tulvantorjuntaohjelmia. Toisaalla saatetaan joutua luomaan asianmukaisia tulva- tai valuma-alueita tulvavesien varalta. Tällaisten alueiden rakentamista voidaan joutua rajoittamaan ja harkitsemaan siirtymistä muualle.

4.3 **Vesivarat, vesipula** — Vesivarojen riittävyys on jo ongelma useissa Euroopan osissa, ja näistä ongelmista tulee yhä yleisempiä, koska ilmastonmuutos johtaa paikoittain pitkiin vähäsaateisiin kausiin ja kuivuuteen. On mahdollista, että tarvitaan toimenpiteitä uusien vesivarojen saamiseksi kuivuudesta kärsiville alueille (esimerkiksi poistamalla suolaa merivedestä tai kuljettamalla vettä pitkiä matkoja) ja veden käytön hallitsemiseksi nykyistä tehokkaammin. Kannustimia veden käytön

tehostamiseksi (myös veden hinnoittelua) on vahvistettava. Kuivuudesta eniten kärsivillä alueilla voi myös olla tarpeen hillitä tehomaa- ja matkailun kaltaista toimintaa. (ETSK on parhaillaan laatimassa erillistä yksityiskohtaista lausuntoa veden niukkuudesta ja kuivuudesta.)

4.4 Vakavien tulipalojen riski ja esiintymistiheys on jo nousemassa Etelä-Euroopan kaltaisilla alueilla, joista tulee yhä kuumempia ja kuivempia, ja tilanne saattaa pahentua, kun lämpötilat yhä kohoavat. Suojatoimia ja pelastuspalveluvalmiuksia on vahvistettava ja niiden koordinoimista on kehitettävä. (ETSK on valmistelemaan seikkaperäistä lausuntoa luonnonkatastrofeista ja pelastuspalvelutoimista.)

4.5 **Kansanterveys** — Ilmastonmuutos voi vaikuttaa kansanterveyteen monin tavoin. Ilmastonmuutos voi saada aikaan taudinaiheuttajien laajaa leviämistä ja erityisesti monien aiemmin vain tropiikissa esiintyneiden sairauksien kulkeutumista kohti pohjoista. Äärimmäisillä lämpötiloilla voi olla myös suoria vaikutuksia. Tällaisiin muutoksiin on varauduttava laatimalla asianmukaisia suunnitelmia.

4.6 **Maatalous** — Ilmastonmuutos vaikuttaa erittäin voimakkaasti maatalouteen. Lämpötilan ja sademäärän muutokset vaikuttavat maan soveltuvuuteen erilaisiin maataloustarkoituksiin ja niistä aiheutuu suuria muutoksia tuotannon laatuun ja määrään ja siten myös erilaisten viljelyjärjestelmien kannattavuuteen Euroopan eri osissa.

4.6.1 Yhteisen maatalouspolitiikan vuonna 2008 suoritettavan yleisen tarkastelun yhteydessä tulisi tehdä muutoksia, joilla viljelijöitä voidaan kannustaa mukauttamaan viljelykäytäntönsä odotettavissa oleviin ilmastonmuutoksiin.

4.6.2 Uusien, muuttuviin ilmasto-olosuhteisiin paremmin soveltuvien lajikkeiden ja viljelymenetelmien tutkimusta olisi laajennettava. Myös ilmastonmuutoksen vaikutusta eläinten kasvatukseen eri puolilla Eurooppaa on arvioitava samoin kuin keinoja torjua ilmastonmuutoksesta johtuvaa tautien leviämistä. (ETSK tulee piakkoin valmistelemaan perusteellisen lausunnon ilmastonmuutoksesta ja maataloudesta.)

4.7 **Biologinen monimuotoisuus** — Ilmastonmuutos aiheuttaa suuria muutoksia kasvien ja eläinten elinympäristöihin kaikkialla Euroopassa. Joissakin tapauksissa tietyt lajit eivät kykene enää selviämään muuttuneissa elinympäristöissään tai niistä tulee erittäin uhanalaisia. Jotkut lajit saattavat muuttua uusiin elinympäristöihin luonnon omien prosessien mukaisesti. Tietyt lajit voivat tarvita apua siirtymävaiheessa, jotta ne selviäisivät. Olemassaolevia biologista monimuotoisuutta koskevia strategioita ja ohjelmia on ajantasaisesti ja niiden toteutukseen on varattava resursseja, jotta siirtymävaiheesta suoriudutaisiin ilman monien lajien häviämistä.

4.8 **Puut ja metsät** — Ilmastonmuutos vaikuttaa merkittävästi myös puihin ja metsiin. Jotkut alueet muuttuvat vähemmän sopiviksi tietyille lajeille. Toisista alueista taas saattaa itse asiassa tulla joillekin lajeille sopivampia. Istutus-, puiden hoito- ja metsänhoito-ohjelmat on mukautettava muutoksiin.

4.9 **Maankäytön suunnittelu** — Lämpötilojen ja sääolosuhteiden muutokset on otettava yhä enemmän huomioon kaupunki- ja muun asumisen, liikenteen ja infrastruktuurien suunnittelussa. Nämä näkökohdat on huomioitava suunnittelu-standardissa, ammatillisten erityisalojen käytänteissä ja koulutuksessa. Ilmastonmuutoksen vaikutukset on otettava huomioon myös yksittäisissä kehitysohjelmissa ja -hankkeissa. Vaikutusten arviointimenetelmät on mukautettava tarkoituksenmukaisella tavalla.

4.10 **Rakentaminen** — Ilmastonmuutos vaikuttaa huomattavasti rakentamiseen ja rakennusteollisuuteen. Tarvitaan tiukemmat minimivaatimukset rakennusten energiatehokkuudelle, paremmat rakennusstandardit jne. Kansalaisten on myös saatava paremmin tietoa hyvistä käytännöistä vanhojen rakennusten kunnostamisessa ja uudisrakentamisessa ja niissä käytettävistä menetelmistä ja materiaaleista sekä saatavilla olevista avustuksista. Siten voidaan vähentää energiankulutusta ja saada rakennukset paremmin kestäväksi muuttuvia lämpötiloja ja sääoloja.

4.11 **EU:n talousarvio** — ETSK suosittelee, että myös vuosittaisessa talousarviossa tulisi olla oma kohta sopeutumistoimille sellaisilla poliittikan aloilla, joilla tarvitaan välittömiä investointeja (esimerkiksi energia, tutkimus, maatalous, liikenne, rakennusnormit, luonnonkatastrofiapu, biologisen monimuotoisuuden suojeleminen, kansanterveyspolitiikka jne.). Seuraavissa rahoituspuiteissa tulisi varata nykyistä huomattavasti suurempi osuus resursseista ilmastonmuutoksen lieventämiseen ja siihen sopeutumiseen liittyville ohjelmille. Jäsenvaltioiden tulisi tehdä vastaavia muutoksia kansallisiin talousarvioihinsa ja rahoitusohjelmiinsa.

4.12 **Rakennerahastot** — Euroopan aluekehitysrahaston, koheesiorahaston ja liittymistä valmistelevan tukivälineen kriteereihin sisältyy ympäristöhankkeiden tukeminen, mutta niissä ei mainita mitään nimenomaan ilmastonmuutokseen sopeutumista, ja vaikutusten arvioinnit ovat usein riittämättömiä (monet liikenne- ja energiahankeet ovat selvästi haitallisia ympäristölle ja ilmastolle). Kaikkien näiden ohjelmien seuraavissa tarkistuksissa ilmastonmuutoksen lieventämiseen ja siihen sopeutumiseen tarkoitettuihin toimille on varattava huomattavasti nykyistä suurempi osuus varoista.

4.13 **Euroopan investointipankin (EIP) ja Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankin (EBRD)** tulisi ottaa ilmastonmuutos huomioon talousarvioimenettelyssä sekä hankkeiden ja ohjelmien arviointiperusteissa.

4.14 **Vakuutusala** — Vakuutusala on kiinnittänyt runsaasti huomiota ilmastonmuutokseen, ja se ottaa yhä useammin huomioon ilmastonmuutokseen liittyviä tekijöitä vakuutuskohteista ja -ehdoista päätettäessä. EU:n ja sen jäsenvaltioiden tulisi vakiinnuttaa vakuutusalan kanssa meneillään oleva vuoropuhelu, jotta voitaisiin varmistaa vakuutusalan täysipainoinen osallistuminen liike-elämän ja muiden alojen sopeutusprosessin ylläpitämiseen.

4.15 **Kehitysmaat** — Monilla kehitysmailla tulee olemaan vakavampia sopeutumisoongelmia kuin Euroopan mailla ja vähemmän resursseja niistä selviämiseen. Jotkut vähiten kehittyneistä maista eivät ole vaikuttaneet juuri mitenkään ilmastonmuutosongelman syntymiseen, vaikka ne tulevat olemaan niitä, jotka joutuvat kärsimään muutoksesta eniten. Niiden tilanne edellyttää näin ollen oikeudenmukaista ja tasapuolista yhteistyötä ja tukea. Voidakseen toteuttaa asianmukaisia sopeutumistoimia ne tarvitsevat kehittyneiden maiden tukea, muun muassa henkilöresursseja sekä teknisiä ja taloudellisia voimavaroja. EU:n tulisi omaksua johtava rooli tarjoamalla lisäresursseja sopeutumistoimiin sen omissa ja kansallisissa kehitysyhteistyöohjelmissa sekä edistämällä kansainvälisen rahoitusyhteisön mukautumista sopeutusprosessin muodostamaan haasteeseen.

4.16 Joistakin maailman alueista tulee vähemmän sopivia asumiseen (ja äärimmäisissä tapauksissa niistä voi tulla käytännössä asuinkelvottomia) joko merenpinnan nousun tai poikkeuksellisen ankarien sääolojen vuoksi. Ilmastonmuutos voi lisätä sekä muuttoliikettä maailman muista osista Eurooppaan että Euroopan väestön liikettä oman mantereen alueella. Kehitysyhteistyövirastojen ja muiden asiaankuuluvien julkisen vallan hallintoyksiköiden on oltava valmiita avustamaan kehitysmaita, jotta ne voivat havaita tällaiset tilanteet ajoissa ja jotta ne pystyvät suunnittelemaan tarvittavia väestönsiirto-ohjelmia.

4.17 Ilmastonmuutoksen mahdolliset maakohtaiset ja paikalliset vaikutukset Euroopassa samoin kuin muutosten nopeus voidaan ennakoita vain osittain, ja ennusteiden kehittämiseksi ja tarkentamiseksi tarvitaan runsaasti jatkotutkimusta ja analyseja. Euroopan ympäristökeskuksella voisi olla hyödyllinen rooli aiheeseen liittyvän tutkimuksen, seurannan, analyysien ja ennusteiden koordinoijana. Samalla se voisi levittää uusinta saatavilla olevaa tietoa päättäjille ja muille toimijoille, jotka tarvitsevat yksityiskohtaista tietoa sopeutumisstrategioiden toteuttamisesta. ETSK on valmis tekemään osansa edistämällä perinpohjaista ja laajaa tietämystä ilmastonmuutoksen vaikutuksista Euroopan eri osissa sekä tarvittavista sopeutumistoimista.

4.18 Kansalaisyhteiskunnan on voitava osallistua tiiviisti ilmastonmuutokseen liittyvään sopeutusprosessiin. Ilmastonmuutos vaikuttaa yhä enemmän paikallisyhteisöihin, yrityksiin ja kaikenlaisiin muihin organisaatioihin, ja niiden on osallistuttava

sopeutumisstrategioiden laadintaan. Ihmiset ja organisaatiot tarvitsevat perusteellista tietoa jo meneillään olevista sekä tulevasta muutoksista, joita todennäköisesti tapahtuu heidän ja heidän lastensa elinaikana. Tarvitaan myös yksityiskohtaista tietoa siitä, mitä ilmastonmuutoksen lieventäminen ja siihen sopeutuminen todella tarkoittaa. Näitä kysymyksiä koskevan tiedon lisäämisen tulisi olla keskeinen osa koulutusta ja koulutusjärjestelmän ulkopuolista oppimista.

4.19 ETSK korostaa, että kansalaisyhteiskunnan osallistuminen sekä kuluttajien ja suuren yleisön kanssa kommunikointi on tärkeää kaikilla tasoilla. Se kannattaa varauksetta vihreässä kirjassa mainittua ehdotusta alakohtaisten työryhmien perustamisesta ja asianosaisten osallistumisesta tarvittavien alakohtaisten toimien kehittämiseen. Yhtenä työryhmien tärkeistä tehtävistä olisi kehittää riskienarviointitekniikkoja ja seurata organisaatioiden ja yhteisöjen valmiutta kohdata äärimmäisiä sääolosuhteita ja muita katastrofeja, jotka voivat pahentua tai yleistyä ilmastonmuutoksen edetessä.

4.20 Alue- ja paikallisviranomaisten tärkeänä roolina on koordinoita ja vauhdittaa toimintaa omilla hallintotasoillaan sekä edistää kansalaisten aktiivisuutta ja osallistumista. Viranomaiset voivat kaikilla tasoilla myös näyttää esimerkkiä rakennusten ja alueiden asianmukaisessa suunnittelussa ja julkisia hankintoja koskevassa politiikassa.

4.21 Vihreässä kirjassa ehdotetaan, että perustetaan ilmastonmuutokseen sopeutumista käsittelevä eurooppalainen neuvoantava ryhmä, joka koostuu kansalaisyhteiskunnan edustajista, poliittisista päättäjistä ja tutkijoista ja jonka tarkoituksena on toimia asiantuntijaryhmänä strategiaa kehitettäessä. Komitea tukee ryhmän perustamista.

4.22 Lisäksi komitea katsoo, että EU:n tulisi harkita itsenäisen valvontaelimen perustamista. Sillä olisi riippumaton puheenjohtaja, ja sen tehtävänä olisi tarkastella ilmastonmuutosstrategian edistymistä (sekä sopeutumista että lieventämistoimia) kokonaisuutena. Valvontaelimen tehtävänä olisi raportoida edistymisestä säännöllisesti ja julkisesti sekä antaa ennakkovaroitus, mikäli toteutus näyttää jäävän jälkeen sovituista aikataulusta ja tilanteen asettamista vaatimuksista. Myös ETSK itse aikoo tarkastella edistymistä säännöllisesti.

Bryssel 12. joulukuuta 2007

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Dimitris DIMITRIADIS